

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره درس کاردرمانی در سالمندی

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: کاردرمانی

عنوان درس: کاردرمانی در سالمندی

کد درس: ۰۸

نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد نظری

نام مسؤول درس: دکتر حمید دالوند

مدرس: دکتر حمید دالوند

پیش نیاز/ هم زمان: ندارد

رشته تحصیلی: کاردرمانی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

نیمسال تحصیلی: اول

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: استادیار

محل کار: دانشکده توانبخشی

تلفن تماس: ۲۷۶-۷۷۵۳۳۹۳۹

نشانی پست الکترونیک: hdalvand@sina.tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس :

سالمندی در حقیقت فرایند فرسایشی طبیعی و ناگزیری است که می توان با مراقبت های مناسب و شناخت آن، بیماری و ضعف را در این دوره از زندگی به کمترین مقدار رسانده و دوران پیری سالم و هنجاری را طراحی نمود و این اهدافی است که کاردرمانی در بخش سالمندان دنبال می کند: کاهش ضعف و بیماری و افزایش سلامتی و طول عمر با انجام ارزیابیها و مداخلات درمانی بموقع در جهت حفظ دامنه حرکتی، تحمل و قدرت عضلانی، جلوگیری از سارکوپنی ، جلوگیری از سقوط و ترس از افتادن، حفظ تعادل و هماهنگی، حفظ استقلال فرد در انجام اکوپیشن های روزمره و افزایش مشارکت اجتماعی و درگیر شدن فعالانه در فعالیت های روزمره زندگی و کاربرد ابزار در فعالیت های روزمره امیدوارم با ارایه این درس اطلاعات ما در مورد سالمندان و بیماری های آنها ارتقا یافته و بتوانیم در ارزیابی بهتر و درمان موثرتر این افراد کوشا باشیم.

محتوای آموزشی به صورت پادکست، **PDF**، اسلاید، اسلاید همراه با صوت و یا محتوای صوتی - تصویری (**mp4**) و ... ارایه می شود. همزمان تکالیفی با مشخص شدن زمان تحویل دانشجویان مشخص می شود. در طول ترم به سؤالات دانشجویان از طریق سامانه یا یکی از مدیاهای اجتماعی پاسخ داده می شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز صورت می گیرد.

اهداف کلی / محورهای توانمندی:

۱. دانش نظری سالمند، انواع سالمند، میزان و ترند شیوع آن را در جهان و در ایران
۲. دانش نظری فرایند سالمندی و تئوریهای مربوط به آن
۳. دانش نظری تغییرات در سیستم های مختلف بدن سالمندان
۴. دانش نظری ارزیابیها و ابزارهای سالمندی
۵. دانش نظری مداخلات کاردرمانی

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی:

اهداف شناختی:

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

- تعاریف سالمند، انواع سالمند، میزان و ترند شیوع آن را در جهان و در ایران بشناسند

- فرایند سالمندی و تئوریهای مربوط به آن را بشناسد
- تغییرات در سیستم های مختلف بدن سالمندان را بشناسد
- علل سقوط و راهکارها و مداخلات آن را بشناسد
- ارزیابیهای سالمندی و ابزارهای سالمندی را بشناسد
- مداخلات کاردرمانی در افراد سالمند را یاد بگیرد
- با بیماری های و اختلالات رایج دوران سالمندی آشنا شود و ارزیابی و مداخلات این بیماریها در سالمندان را یاد بگیرد
- با تداخلات دارویی و پلی فارمسی در سالمندان آشنا شوند
- یا سطوح مختلف مراقبت در سالمندان، نقش مراقب و آموزش خود مراقبتی در سالمندان آشنا شوند
- ملاحظات اخلاقی در سالمندان را بداند

اهداف عاطفی:

انتظار می رود پس از پایان این درس دانشجو:

۱. نگرش مثبتی نسبت به نقش کاردرمانی در ارتقای کیفیت زندگی سالمندان کسب کند.
۲. حساسیت انسانی و حرفه ای نسبت به نیازهای خاص سالمندان نشان دهد.
۳. ارزش استقلال، مشارکت اجتماعی و کرامت سالمندان را در نگرش بالینی خود درونی سازد.
۴. علاقه مندی به پیشگیری از سقوط، ناتوانی و کاهش مشارکت در سالمندان را تقویت نماید.
۵. تمایل به استفاده از رویکرد مبتنی بر شواهد در ارزیابی و مداخلات سالمندی داشته باشد.
۶. همکاری تیمی و بین رشته ای در برنامه ریزی درمان سالمندان را ارزش گذاری کند.

اهداف روانی حرکتی:

انتظار می رود پس از پایان این درس دانشجو بتواند:

۱. آزمون های بالینی مرتبط با سالمندان (مانند آزمون تعادل، قدرت عضلانی، دامنه حرکتی، آزمون های شناختی) را اجرا کند.

۲. با استفاده از ابزارهای استاندارد، سطح عملکرد سالمندان در ADL و IADL را ارزیابی نماید.
۳. برنامه‌های تمرینی عملی (تمرینات تعادلی، قدرتی، استقامتی و حرکتی) را برای سالمندان طراحی و اجرا کند.
۴. مداخلات عملی برای پیشگیری از سقوط (مانند آموزش استفاده از وسایل کمکی و اصلاح محیطی) را انجام دهد.
۵. روش‌های عملی کاردرمانی برای اختلالات شایع سالمندان (سکته مغزی، دمانس، آلزایمر و ...) را در محیط شبیه‌سازی شده یا بالینی به کار گیرد.
۶. یافته‌های ارزیابی سالمندان را در قالب گزارش درمانی و پرونده بالینی مستند کند.
۷. در بازدید میدانی از مراکز سالمندان، توانایی تحلیل شرایط محیطی و ارائه پیشنهادها برای اصلاحی و درمانی را نشان دهد.
۸. نتایج مداخلات و تمرینات سالمندی را به صورت شفاهی یا عملی در کلاس یا تیم درمانی ارائه کند.

☐ مجازی²

☒ حضوری

☐ ترکیبی³

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- ☐ کلاس وارونه
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- ☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- ☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

■ بحث در گروههای کوچک

□ ایفای نقش

■ یادگیری اکتشافی هدایت شده

■ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

■ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

■ یادگیری مبتنی بر سناریو

■ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی ، نمایش (demonstration)

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجوی	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱	مروری بر سالمندی و تعاریف آن	سخنرانی تعاملی- بحث در گروه کوچک	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۲	تئوری های سالمندی و ICF در سالمندی	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۳	تغییرات سیستم عصبی- اسکلتی- عضلانی در سالمندان	سخنرانی- تعاملی-	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۴	ارزیابی و ابزارهای ارزیابی کار درمانی در سالمندان	سخنرانی تعاملی- بحث در گروه کوچک	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۵	مرویکرده های کار درمانی در سالمندان	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۶	ارزیابی و مداخلات افتادن در	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند

	سالمندان	مجازی	شده- آموزش مجازی	کامپیوتر- وایت برد	
۷	تمرینات تعادلی و هماهنگی در اندام فوقانی و تحتانی سالمندان	از طریق فیلم ویدئویی	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۸	ملاحظات اخلاقی در سالمندان	سخنرانی تعاملی- بحث در گروه کوچک	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۹	کار درمانی در بیماران سالمند دارای دمانس	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ	بحث در گروه کوچک- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۰	کار درمانی در بیماران سالمند دارای آلزایمر	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ	بحث در گروه کوچک- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۱	کار درمانی در بیماران سالمند دارای بانینگستون	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۲	کار درمانی در بیماران سالمند دارای سکتة مغزی (۱)	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۳	کار درمانی در بیماران سالمند دارای	سخنرانی تعاملی-	یادگیری اکتشافی هدایت	ویدئو پرژکتور-	دکتر حمیدالوند

	سکته مغزی (۲)	پرسش و پاسخ -	شده - آموزش مجازی	کامپیوتر - وایت برد	
۱۴	تداخلات دارویی و پپی فارسی در سالمندان	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ	یادگیری آشنایی هدایت شده - آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۵	سطح مراقبت، نقش مراقبین و آموزش خود مراقبتی در سالمندان	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ	بحث در گروه کوچک - آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۶	کار درمانی در بالین بیماران سالمند و باز دید از بخش سالمندان	آموزش علمی و انجام ارزیابی در بالین بیمار	یادگیری مبتنی بر حل مساله	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۷	آزمون	آزمون کتبی و آزمون علمی	یادگیری مبتنی بر حل مساله	-	دکتر حمیدالوند

روش ارزیابی دانشجوی:

۱. ارزشیابی تکوینی و تراکمی : به صورت آزمون های تشریحی ، چهار گزینه ای ، صحیح و غلط ، پاسخ کوتاه

۲. ارزشیابی تکالیف سامانه نوید

۳. چک لیست برای آزمون عملی

بخشی از نمره (تا یک سوم نمره) درس به انجام به موقع تکالیف درسی و مابقی به آزمون پایان ترم اختصاص دارد

منابع:

الف) کتب:

- 1- Occupational Therapy and Older people
- 2- Occupational therapy with aging adult
- 3- کلیات سالمند شناسی و طب سالمندی

ب) مقالات:

- Neuromusculo skeletal and motor function in Elderly
- Ottago Exercise for falling

ج) منابع برای مطالعه بیشتر:

Hazzard's Geriatric Medicine and Gerontology text book